

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 07
071323

DOM
2022-07-18
Stockholm

Mål nr
B 5613-22

Sid 1 (3)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Falu tingsrätts dom den 8 april 2022 i mål nr B 4418-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Assistentåklagare Hanna Moberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Falun

Motpart (Tilltalad)

ERICA Viktoria Endresen, 19761121-7162
Åkermansgatan 1
784 65 Borlänge

SAKEN

Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

---

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom på följande sätt.

- a) Hovrätten dömer Erica Endresen för brott mot 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål i dess lydelse före den 1 juli 2022.
- b) Hovrätten bestämmer påföljden till penningböter 1 200 kr.
- c) Erica Endresen ska betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.
- d) Hovrätten förordnar om beslag av ett knogjärn (2021-5000- BG142969.1) samt förklarar knogjärnet förverkat.

Dok.Id 1834414

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 670 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Erica Endresen för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål till 50 dagsböter samt besluta att knogjärnet ska förverkas.

Åklagaren har i hovrätten justerat gärningsbeskrivningen på så sätt att hon har gjort gällande att Erica Endresen begick gärningen med uppsåt *eller av oaktsamhet*.

Erica Endresen har beretts tillfälle att yttra sig men har inte hörts av.

Målet har avgjorts utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utöver den bevisning som lades fram i tingsrätten har åklagaren här åberopat ytterligare fotografier av det aktuella föremålet och jämförelsebilder av annat knogjärn.

Hovrätten instämmer med den skiljaktiga meningen i tingsrättens dom i bedömningarna att det aktuella föremålet är ett knogjärn som är ägnat att användas som vapen vid brott mot liv och hälsa, att Erica Endresen har innehaft knogjärnet på allmän plats och att innehavet inte kan anses ha varit befogat.

När det gäller frågan om Erica Endresen ska anses ha handlat med uppsåt eller oaktsamhet gör hovrätten följande bedömning. Erica Endresen har uppgett att hon inte visste att föremålet var ett knogjärn, utan trodde att det var en nyckelring. Att föremålet också har annat användningsområde såsom en nyckelring förändrar i sig inte dess karaktär av knogjärn. Föremålets utseende gör att den som innehar det enligt hovrätten borde ha insett att det var ett knogjärn. Erica Endresens uppgifter om hur hon uppfattade föremålets utseende och hennes användning av det kan emellertid inte lämnas utan avseende. Det är därmed inte visat att hon haft uppsåt till att inneha ett knogjärn. Däremot har hennes agerande varit oaktsamt. Erica Endresen ska därför dömas för att av oaktsamhet ha innehaft knogjärnet. Gärningen kan inte anses ringa.

Erica Endresen ska dömas för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål enligt åtalet. Det har inte förelegat någon särskild risk för att knogjärnet skulle komma till användning. Med hänsyn till det och att det är fråga om ett oaktsamhetsbrott kan påföljden stanna vid penningböter.

Eftersom det ingår fängelse i straffskalan ska Erica Endresen betala avgift till brottsofferfonden.

Åklagaren har uppgett att det tidigare beslagtagna knogjärnet finns kvar hos polisen. Vid denna utgång i skuldfrågan och då knogjärnet är tillgängligt för beslag, finns det förutsättningar att förordna om beslag av knogjärnet och att förklara det förverkat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-08-15

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Camilla Olsson, referent, samt hovrättsråden Amina Lundqvist och Daniel Thorsell.

FALU TINGSRÄTT

Enhet 3

H 3:3

DOM

2022-04-08

meddelad i

Falun

Mål nr: B 4418-21**PARTER** (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

ERICA Viktoria Endresen, 19761121-7162

Snöågatan 4 A Lgh 1301

784 45 Borlänge

Åklagare

Assistentåklagare Hanna Moberg

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Falun

Box 1740

791 14 Falun

DOMSLUT**Åtal som den tilltalade frikänns från**

Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål, 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

2021-11-24

Förverkande och beslag

Yrkandet om förverkande av i beslag taget knogjärn avslås. Beslaget hävs (Polismyndigheten Region Bergslagen, polisområde Falun; beslagsliggare 2021-5000-BG142969-1).

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.**Besöksadress**

Kullen 4

Telefon

023-482 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 102

791 23 Falun

E-postfalu.tingsratt@dom.se**Webbplats**www.domstol.se/falu-tingsratt - för info om vår personuppgiftsbehandling

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att tingsrätten dömer Erica Endresen enligt följande gärningsbeskrivning.

Brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Erica Endresen har haft knogjärn på allmän plats trots att det inte var befogat. Föremålet var ägnat att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa. Det hände den 24 november 2021 på Tingsrätten i Falun, Kullen, Falu kommun.

Erica Endresen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum: 1 § 1 st och 4 § 1 st lagen (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål

Åklagaren har yrkat att i beslag taget knogjärn förverkas.

Tingsrätten har avgjort målet efter huvudförhandling.

UTREDNING I MÅLET

Inställning

Erica Endresen har förnekat brott då hon inte anser att det är brottsligt att inneha en nyckelring. Hon medger förverkandeyrkandet.

Bevisning

Förhör har hållits med Erica Endresen. Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat beslagsprotokoll och fotografier.

DOMSKÄL

Skuld- och rubriceringsfrågan

Erica Endresen har uppgett i huvudsak följande. Hon blev stoppad i säkerhetskontrollen när hon skulle till tingsrätten för att vittna då hennes nyckelknippa visade sig vara ett knogjärn. Hon såg det som en nyckelknippa som var formad som en katt. Nyckelknippan är gjord i järn eller något annat hårt och fast material. Hon hade inte tänkt att den kunde utgöra något våldsamt och hon blev därför mycket förvånad. Hon visste att det var ett vasst föremål men hon tänkte inte att det var ett vapen. Hon hade sina nycklar och ett band fäst på den, aktuellt föremål var alltså navet i nyckelknippan. Hon har haft den länge och minns inte hur eller var hon införskaffat den. Hon är ingen våldsam person. Hon hade ingen tanke på att man kan använda den till annat än en nyckelring. Om hon hade tänkt använda den till något annat än en nyckelring hade hon inte tagit med sig den till tingsrätten. Hon hade inte en tanke på att det skulle kunna vara något olagligt.

Hon förstod inte att det var ett knogjärn utan det var hennes nyckelring. Hon förstår i efterhand att man kan stoppa in fingrar i de två hålen och att kattens öron då skulle bli vassa, om de skulle sticka upp. Om hon skulle använt något för att försvara sig hade hon använt nycklar eftersom de är spetsigare än öronen på katten. Hon förvarade det i fickan på jackan. Hon uppger att knogjärn generellt sett orsakar smärta vid användning men att hon aldrig använt ett knogjärn. Tanken har inte slagit henne om att nyckelringen skulle vara olaglig att inneha och hon har därför inte kollat upp närmare om innehavet är lagligt.

Tingsrätten gör följande bedömning

Föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa får inte innehas på allmän plats om innehavet anses vara obefogat.

Erica Endresen har vidgått att hon innehaft det föremål som omfattas av åtalet på den tid och plats som anges i gärningsbeskrivningen. Frågan är dock om detta kan anses vara ett föremål som är ägnat att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa.

Strängt taget kan alla föremål användas som tillhygge vid brott mot liv och hälsa. Därför har det straffbara området begränsats till föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv och hälsa. Högsta domstolen har i NJA 2011 s 556 uttalat följande avseende tillämpningsområdet: *"Straffbestämmelsens konstruktion talar för att försiktighet ska iakttas vid tolkningen av bestämmelsen när det gäller frågan om vilka föremål som ska ingå i tillämpningsområdet. En språklig tolkning av formuleringen utesluter i och för sig inte att varje föremål som lätt kan användas som vapen vid våldsbrott omfattas av förbudet. Av sammanhanget framgår dock tydligt att en begränsning har avsetts."*

Att föremålet benämns som ett knogjärn i gärningsbeskrivningen medför inte att det är att betrakta som sådant. Som bevisning i den delen åberopas ett beslagsprotokoll och fotografi. Av detta framgår inte annat än att det är fråga om ett objekt som är ca 5 cm brett och att det anträffades på tilltalads nyckelknippa. Det framgår inte vad föremålet väger eller vad det är för typ av material. Erica Endresen har invänt att det är en nyckelring som ser ut som en katt. Det går därför inte att utifrån tillgänglig utredning att dra slutsatsen att fråga är om ett föremål som är ägnat att användas vid brott mot liv och hälsa. Åtalet för brott mot lagen om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål ska därför ogillas.

Övrigt

Vid denna utgång ska åklagarens yrkande om förverkande lämnas utan bifall och beslaget hävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska lämnas till tingsrätten senast den 29 april 2022.

Moa Jedar

I avgörandet har deltagit tingsnotarien Moa Jedar (skiljaktig) samt nämndemännen Stefan Eriksson (skiljaktig), Boel Högberg och Bo Bjurman.

Skiljaktig mening, se nästa sida.

Skiljaktig mening

Tingsnotarien Moa Jedar och nämndemannen Stefan Eriksson är skiljaktiga i skuldfrågan och vill döma Erica Endresen i enlighet med åklagarens yrkande med följande motivering.

Genom den skriftliga bevisningen är det visat att det föremål som benämns som knogjärn i gärningsbeskrivningen är ca 5 cm brett och har två hål. Erica Endresen har berättat att föremålet är gjort i järn eller något annat hårt material, att det är vasst och att man kan trä in fingrar genom de två hålen. Genom den åberopade skriftliga bevisningen och Erica Endresens uppgifter om föremålets art, utseende och beskaffenhet får föremålet anses utgöra ett knogjärn som kan åsamka allvarliga skador om det används som ett vapen. Föremålet får därmed anses vara ägnat att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa. Det är utrett att Erica Endresen vid aktuellt tillfälle haft med sig knogjärnet i Falu tingsrätts lokal som är allmän plats. För innehav av gatustridsvapen på allmän plats råder i princip ett totalförbud (se prop. 1989/90:129 s. 21). I utredningen har det inte framkommit något skäl för att innehavet av knogjärnet ska anses vara befogat och innehavet av knogjärnet anses därför vara obefogat.

Erica Endresen har invänt att hon haft bristande uppsåt då hon inte visste att det var ett knogjärn, utan hon trodde att det endast var en nyckelring. Med hänsyn till föremålets storlek, art och utseende borde hon ha insett risken för att det är att betrakta som ett knogjärn. Erica Endresen har trots detta inte avstått från att inneha knogjärnet, utan hon har uppgett att hon innehaft knogjärnet dagligdags eftersom det var fäst på hennes nyckelknippa. Erica Endresen har således i vart fall agerat med likgiltighetsuppsåt. Åtalet bör därför bifallas och beslaget förverkas. Påföljden ska bestämmas till dagsböter. Överröstad i dessa delar är vi med anledning av utgången i ansvarsdelen eniga med majoriteten i frågan om förverkande.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se